

1. LỰA CHỌN, SỬ DỤNG PHƯƠNG TIỆN DẠY HỌC

Nội điều kiện: là các yếu tố nằm trong mối quan hệ giữa giáo viên - học sinh - nội dung.

- Mục tiêu dạy học: Mục tiêu dạy học là một yếu tố có tính quyết định khi lựa chọn phương tiện dạy học.
- Nhiệm vụ học tập: Tùy theo nhiệm vụ học tập của học sinh, giáo viên giáo viên phải chọn phương tiện dạy học phù hợp để hỗ trợ cho nhiệm vụ học tập đó.
- Phương pháp dạy học: Phương pháp dạy học là một yếu tố quan trọng luôn được xem xét khi lựa chọn phương tiện dạy học. Mỗi phương tiện dạy học đều có tính thích ứng với một số phương pháp dạy học nhất định.
- Nội dung dạy học: Tùy theo nội dung bài học của bài mà giáo viên lựa chọn phương tiện phù hợp.
- Thái độ và thói quen của giáo viên

1. LỰA CHỌN, SỬ DỤNG PHƯƠNG TIỆN DẠY HỌC

Ngoại điều kiện: Là những yếu tố thúc đẩy hay cản trở việc lựa chọn và chế tạo phương tiện dạy học.

- Hiện trạng thực tế của nhà trường cả về cơ sở vật chất, hành chính lẫn kinh tế là một yếu tố cản trở hay thúc đẩy đến việc sử dụng phương tiện dạy học.
- Có nhiều loại phương tiện dạy học hiện đại có hiệu quả cao trong dạy học nhưng không phải cơ sở nào cũng đều có thể đủ khả năng tài chính và tổ chức để trang bị đầy đủ.
- Nhiều cơ sở có trang bị rất nhiều máy chiếu qua đầu và các phương tiện hiện đại khác nhưng không có những chính sách khuyến khích kích thích giáo viên sử dụng cho nên hiệu quả sử dụng phương tiện dạy học đó rất thấp và thậm chí không có.

Hợp tác Phát triển **giz** GLOBAL INSTITUTE FOR ZENTEN **HỢP TÁC KINH DOANH VÀ PHÁT TRIỂN QUỐC TẾ**
THÀNH LẬP QUẢN LÝ HỌC VIỆN
INTERNATIONAL COOPERATION AND DEVELOPMENT

1. LỰA CHỌN, SỬ DỤNG PHƯƠNG TIỆN DẠY HỌC

1.2. Tiêu chuẩn đánh giá phương tiện dạy học

- **Đảm bảo tính sư phạm**
 - Phương tiện dạy học phải phù hợp với nhiệm vụ, mục đích dạy học và thúc đẩy được khả năng tiếp thu, tích cực của học sinh.
 - Nội dung của phương tiện phải phù hợp với nội dung cần dạy học và đảm bảo tính vừa sức và tính trực quan.
 - Phải đảm bảo tính phân phối cho cả lớp hay cá thể.
 - Dễ tổ chức
- **Đảm bảo tính nhân trắc học**
 - Phương tiện phải phù hợp với tâm sinh lý của học sinh và giáo viên giáo
 - Màu sắc có giá trị thông tin. Màu sắc phải không làm chói mắt và khó phân biệt các chi tiết.
 - Phương tiện dạy học không gây độc hại nguy hiểm cho giáo viên và học sinh.

Hợp tác Phát triển **giz** GLOBAL INSTITUTE FOR ZENTEN **HỢP TÁC KINH DOANH VÀ PHÁT TRIỂN QUỐC TẾ**
THÀNH LẬP QUẢN LÝ HỌC VIỆN
INTERNATIONAL COOPERATION AND DEVELOPMENT

1. LỰA CHỌN, SỬ DỤNG PHƯƠNG TIỆN DẠY HỌC

1.2. Tiêu chuẩn đánh giá phương tiện dạy học

- **Đảm bảo tính thẩm mỹ**
 - Phải có tính thẩm mỹ cao, hình nét màu sắc phải hài hòa
- **Tính kỹ thuật**
 - Phương tiện phải đảm bảo độ bền, tuổi thọ cao
 - Phải thể hiện các thành tựu mới nhất của khoa học kỹ thuật
 - Kết cấu thuận lợi cho việc bảo quản và chuyên chở.
- **Đảm bảo tính kinh tế**
 - Chi phí cho việc sử dụng và hoặc chế tạo thấp mà vẫn bảo đảm hiệu quả sử dụng cao.
 - Cần ít các phương tiện hỗ trợ khác.

Hợp tác Phát triển **giz** GLOBAL INSTITUTE FOR ZENTEN **HỢP TÁC KINH DOANH VÀ PHÁT TRIỂN QUỐC TẾ**
THÀNH LẬP QUẢN LÝ HỌC VIỆN
INTERNATIONAL COOPERATION AND DEVELOPMENT

1. LỰA CHỌN, SỬ DỤNG PHƯƠNG TIỆN DẠY HỌC

1.3. Các nguyên tắc sử dụng phương tiện dạy học

a) **Đúng lúc**

- Sử dụng đúng lúc phương tiện dạy học có nghĩa là trình bày phương tiện vào lúc cần thiết, lúc học sinh mong muốn nhất được quan sát, gợi nhớ trong trạng thái tâm sinh lý thuận lợi nhất (mà trước đó thầy giáo đã dẫn dắt, gợi mở, nêu vấn đề chuẩn bị).
- Phương tiện dạy học xuất hiện đúng vào lúc nội dung và phương pháp giảng dạy cần đến nó. Cần sử dụng phương tiện theo trình tự bài giảng và phải được đưa ra biểu diễn và cất giấu đúng lúc.
- Cùng một phương tiện dạy học cũng cần phân biệt thời điểm sử dụng của chúng. Khi nào nó được đưa ra giới thiệu trong giờ giảng, trong buổi hướng dẫn ngoại khóa hay trưng bày trong giờ nghỉ, thậm chí có trường hợp phương tiện được trưng bày trong kí túc xá học sinh hay cho học sinh mượn mang về nhà để quan sát kĩ hơn.

Hợp tác Phát triển
giz
HỘI LÃO ĐỘNG & TECHNOLOGICAL CHINA
THÀNH LẬP QUÁI ĐỨC HƯỚNG NGHIỆP
INSTITUTE OF QUALITY EDUCATION AND TRAINING

1. LỰA CHỌN, SỬ DỤNG PHƯƠNG TIỆN DẠY HỌC

1.3. Các nguyên tắc sử dụng phương tiện dạy học

b) Đúng chỗ

- Sử dụng phương tiện dạy học đúng chỗ tức là tìm vị trí để giới thiệu phương tiện trên lớp học hợp lý nhất, giúp cho học sinh có thể sử dụng nhiều giác quan nhất để tiếp xúc với phương tiện một cách đồng đều ở mọi vị trí trong lớp.
- Vị trí lắp đặt nó sao cho toàn lớp có thể quan sát rõ ràng, đặc biệt là hai hàng học sinh ngồi sát hai bên tường và hàng ghế cuối lớp.
- Vị trí trình bày phương tiện phải đảm bảo các yêu cầu chung cũng như riêng của nó về chiếu sáng, thông gió và các yêu cầu kỹ thuật đặc biệt khác.
- Các phương tiện phải được giới thiệu ở những vị trí đảm bảo tuyệt đối an toàn cho giáo viên và học sinh trong và ngoài giờ dạy. Đồng thời phải bố trí sao cho không làm ảnh hưởng tới quá trình làm việc, học tập của các lớp khác.
- Phải sắp xếp sao cho khi cần lấy để đưa đến lớp, thầy giáo ít gặp khó khăn và mất thời gian.
- Phải bố trí chỗ cất giữ phương tiện dạy học tại lớp sau khi dùng để không làm phân tán tư tưởng của học sinh khi tiếp tục nghe giảng.

Hợp tác Phát triển
giz
HỘI LÃO ĐỘNG & TECHNOLOGICAL CHINA
THÀNH LẬP QUÁI ĐỨC HƯỚNG NGHIỆP
INSTITUTE OF QUALITY EDUCATION AND TRAINING

1. LỰA CHỌN, SỬ DỤNG PHƯƠNG TIỆN DẠY HỌC

1.3. Các nguyên tắc sử dụng phương tiện dạy học

c) Đúng cường độ

- Nguyên tắc này chủ yếu để cập nội dung và phương pháp giảng dạy sao cho thích hợp, vừa với trình độ tiếp thu và lứa tuổi của học sinh.
- Từng loại phương tiện có mức độ sử dụng tại lớp khác nhau. Nếu kéo dài việc trình diễn phương tiện hoặc dùng lặp lại một loại phương tiện quá nhiều lần trong một buổi giảng, hiệu quả của chúng sẽ giảm sút.
- Việc sử dụng mọi hình thức phương tiện khác nhau trong một buổi dạy có ảnh hưởng lớn đến sự tiếp thu của học sinh, đến hiệu quả sử dụng phương tiện dạy học. Lỗi cuốn học sinh vào các điều mới lạ, hấp dẫn sẽ làm cho họ duy trì được sự chú ý theo dõi bài giảng ở mức độ cần thiết.
- Việc áp dụng thường xuyên các phương tiện nghe nhìn ở trên lớp dẫn đến sự quá tải thông tin đối với học sinh do họ chưa có đủ thời gian để chuyển hóa lượng tin đó. Sự quá tải lớn đối với thị giác sẽ làm ảnh hưởng đến chức năng của mắt, giảm thị lực và...

Hợp tác Phát triển
giz
HỘI LÃO ĐỘNG & TECHNOLOGICAL CHINA
THÀNH LẬP QUÁI ĐỨC HƯỚNG NGHIỆP
INSTITUTE OF QUALITY EDUCATION AND TRAINING

2. THIẾT KẾ CHẾ TẠO PHƯƠNG TIỆN DẠY HỌC

2.1. Cơ sở chung về thiết kế phương tiện dạy học

- Quy trình
- Nhiều loại PTĐH khác nhau
- Nhiều loại phiếu dạy học

```

graph TD
    A["1. Chuẩn bị  
- Phân tích học sinh  
- Xác định mục tiêu"] --> B["2. Thiết kế  
- Đưa ra chiến lược  
- Thiết kế chi tiết"]
    B --> C["3. Chế tạo"]
    C --> D["4. Đánh giá hoàn thiện  
Về chuyên môn  
Thử nghiệm"]
    D --> A
  
```

2. THIẾT KẾ CHẾ TẠO PHƯƠNG TIỆN DẠY HỌC

2.2. Thiết kế phiếu dạy học

- Phiếu dạy học: "Là tài liệu dạy học trình bày bằng chữ, số, ký hiệu, bảng biểu và (hoặc) hình ảnh, nhằm hỗ trợ cho quá trình thu nhận thông tin, củng cố, luyện tập, thực hiện 1 nhiệm vụ học tập."
- Tùy vào chức năng có các phiếu dạy học:
 - Phiếu thông tin (phiếu học tập)
 - Phiếu giao bài
 - Phiếu hướng dẫn thực hành (phiếu quy trình thực hiện)
 - Phiếu kiểm tra

2. THIẾT KẾ CHẾ TẠO PHƯƠNG TIỆN DẠY HỌC

2.2. Thiết kế phiếu dạy học

- Phiếu dạy học: "Là tài liệu dạy học trình bày bằng chữ, số, ký hiệu, bảng biểu và (hoặc) hình ảnh, nhằm hỗ trợ cho quá trình thu nhận thông tin, củng cố, luyện tập, thực hiện 1 nhiệm vụ học tập."
- Mục đích, chức năng các phiếu dạy học:
 - Tăng tính tích cực của học sinh (kết hợp ghi chép)
 - Điều khiển quá trình học tập của học sinh (hướng dẫn thực hiện)
 - Cung cấp thông tin về hệ thống hóa nội dung dạy học
 - Cá thể hóa quá trình học tập
 - Củng cố, kiểm tra kết quả tích học tập
 - Kết hợp với các phương tiện dạy học khác

2. THIẾT KẾ CHẾ TẠO PHƯƠNG TIỆN DẠY HỌC

2.2. Thiết kế phiếu dạy học

- Phiếu thông tin** : chứa đựng những thông tin về các sự kiện, khái niệm, nguyên lý trong giáo trình hoặc tài liệu học tập của học sinh không có. Đó có thể là những bản vẽ, bài viết, công thức, tranh ảnh, công thức... Mục đích của phiếu này giúp cho học sinh tự nghiên cứu nội dung lý thuyết.
- Phiếu giao bài** : gồm những vấn đề cần giải quyết, những bài tập, những câu hỏi cần trả lời, những quan sát cần thực hiện, những nhiệm vụ cần làm.
- Phiếu hướng dẫn thực hành, thí nghiệm**: Phiếu này đưa ra qui trình thực hành để học sinh thực
- Phiếu kiểm tra**: phiếu có chức năng kiểm tra kết quả học tập của học sinh, nên nội dung chính là các câu hỏi.

2. THIẾT KẾ CHẾ TẠO PHƯƠNG TIỆN DẠY HỌC

2.2. Thiết kế phiếu dạy học

Logo		PHIẾU THÔNG TIN		Họ và tên:
MH/MD:	Bài:			Số phiếu:
Nội dung phiếu: ☐ Trình bày tóm tắt nội dung dạy học, hình ảnh, sơ đồ, bảng biểu... ☐ Có thể chứa trống một số nội dung để học sinh tự ghi chép, điền vào ☐ Thông qua phiếu học sinh độc lập nghiên cứu thu nhận thông tin.				

2. THIẾT KẾ CHẾ TẠO PHƯƠNG TIỆN DẠY HỌC

2.2. Thiết kế phiếu dạy học

Logo		PHIẾU GIAO BÀI		Họ và tên:
MH/MD:	Bài:			Số phiếu:
Nội dung phiếu: ☐ Nhiệm vụ học tập cần thực hiện (Hoạt động học, gia công chế tạo, thí nghiệm...) ☐ Hướng dẫn an toàn nếu có				

2. THIẾT KẾ CHẾ TẠO PHƯƠNG TIỆN DẠY HỌC

2.2. Thiết kế phiếu dạy học

Ví dụ phiếu giao bài:

The example shows a pendulum experiment. It includes a diagram of a pendulum with labels for mass (m), length (l), and angle (α). Below the diagram is a table for recording data:

Nhị	l (cm)	T (s)	f (Hz)
1	20		
2	30		
3	40		
4	50		
5	60		

Below the table is a graph for plotting the period T versus length l. The x-axis is labeled 'l (cm)' and ranges from 0 to 60. The y-axis is labeled 'T (s)' and ranges from 0 to 1200. The graph shows a series of data points forming a curve.

  			
2. THIẾT KẾ CHẾ TẠO PHƯƠNG TIỆN DẠY HỌC			
2.2. Thiết kế phiếu dạy học			
Logo	PHIẾU HƯỚNG DẪN THỰC HÀNH		Họ và tên:
MH/MD:	Bài:	Số phiếu:	
Nội dung phiếu: ☐ Quy trình thực hành, các thông số kỹ thuật, dụng cụ, vật liệu ☐ Lưu ý an toàn nếu có			

  			
2. THIẾT KẾ CHẾ TẠO PHƯƠNG TIỆN DẠY HỌC			
2.2. Thiết kế phiếu dạy học			
Logo	PHIẾU ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ THỰC HÀNH		Họ và tên:
MH/MD:	Bài:	Số phiếu:	
Nội dung phiếu: ☐ Các tiêu chí sản phẩm thực hành cần đạt ☐ Các nội dung cần đánh giá			

  			
3. THỰC HÀNH KỸ NĂNG			
3.1. Chuẩn bị cơ sở vật chất, phương tiện phục vụ dạy học			
<ul style="list-style-type: none"> Phân tích giáo án; Các phụ lục kèm theo giáo án; Thống nhất lịch sử dụng địa điểm đào tạo, thiết bị, vật tư...trên cơ sở phụ lục; Tập hợp chương trình, tài liệu kỹ thuật, tiêu chuẩn thực hiện liên quan theo phụ lục; Khai thác, phát triển phương tiện dạy học truyền thống và số hóa theo phụ lục; Phát triển học liệu, tài liệu dạy học theo phụ lục; Xây dựng bài kiểm tra, đánh giá kết quả học tập theo phụ lục. 			

Hợp tác Đức
Đức
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Thực hiện bởi
giz

BỘ LAO ĐỘNG & THƯƠNG BINH VÀ DƯỠNG
TỔNG CỤC GIÁO DỤC NGHỀ NGHIỆP
DIREKTORAT DE L'ÉDUCATION PROFESSIONNELLE

3. THỰC HÀNH KỸ NĂNG

3.2. Chuẩn bị người học

- Lập danh sách và đặc điểm học tập của người học;
- Lập phiếu theo dõi quá trình và kết quả học tập.

Hợp tác Đức
Đức
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Thực hiện bởi
giz

BỘ LAO ĐỘNG & THƯƠNG BINH VÀ DƯỠNG
TỔNG CỤC GIÁO DỤC NGHỀ NGHIỆP
DIREKTORAT DE L'ÉDUCATION PROFESSIONNELLE

3. THỰC HÀNH KỸ NĂNG

3.3. Lập kế hoạch dạy học

- Dự thảo thời khóa biểu
- Thống nhất và thông báo lịch dạy học với các bên liên quan.

Hợp tác Đức
Đức
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Thực hiện bởi
giz

BỘ LAO ĐỘNG & THƯƠNG BINH VÀ DƯỠNG
TỔNG CỤC GIÁO DỤC NGHỀ NGHIỆP
DIREKTORAT DE L'ÉDUCATION PROFESSIONNELLE

CẢM ƠN SỰ THAM GIA CỦA ANH/CHỊ!

24
